

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

CORNER PRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

The Provincial Library

City виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

РІК V.

Ч. 13.

СЕРЕДА, 14. ЛЮТОГО 1923.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, FEBRUARY 14th, 1923.

No. 13.

VOL. V.

РУРСЬКИЙ БАСЕЙН ПІД ОКУПАЦІЄЮ ФРАНЦІЗ.

ДВОХ ФРАНЦУСЬКИХ ЖОВІРІВ УБИТО.

ЛОНДОН, 12. лютого. — Нинішня депеша з Берліна до "Сентрал Ньюс" каже, що під час боротьби в Гельзенкірхені, в Рурському басейні, убито двох французських жовірів і одного Німця. Боротьба вивязала ся з того, що німецькі жовіри стримали автомобіль, в якому їхали французські жовіри.

Розганяють демонстрацію при допомозі теніса.

ДИССЕЛЬДОРФ, 10. лютого. — Французські жовіри при допомозі теніса розганяли в четвер демонстрацію в Реклінггаузені, яка була устроена для заперестованих проти прогнаня шефа поліції.

Німецький опір в окупованій території є тепер сильніший, як був колись перед тим. Окупаційні військові влади рішили арештувати і посадити до в'язниці всіх членів охоронної поліції, які не схочуть салютувати французьким офіцерам.

Поживи стає шораз менше, а цукру тут зовсім не можна дістати. Зеліничий страйк є в повній силі по цілій території, окупованій французьким військом.

Др. Яррес, обербурумістр Дуссбург, зібрав арештованих і посадженних до в'язниці бельгійськими властями. Він був прогнаний минушого тижня, однак повернувся назад сповнивши свої обовязки.

Заборонили вивіз металевих і інших виробів.

ПАРИЖ, 11. лютого. — Віднині по півночі не буде вільно вивозити з Рурщини і Надрущини до неокупованої Німеччини металеві і інші фабричні вироби.

Вислали тенки на здавлене страйку.

ЕССЕН, 12. лютого. — До міста Герне, недалеко від Бохума, де Німці організують генеральний страйк, вислали французські тенки. На Французів, які минушого тижня заняли Герне, наложено бойкот, який розпочав ся в суботу і поширюється на всі округи.

Польські робітники страйкують в Рурщині.

ЛОНДОН, 10. лютого. — Депеша з Амстердама до "Експендз Телеграф" каже, що Французи спроваджують до Рурського басейну польських робітників. Депеша наводить донесення з Гданська, в якому сказано, що 800 польських робітників всіа в тім порті на французський корабель для відправи до Рурського басейну.

Прогнали міністра.

БЕРЛІН, 12. лютого. — Дра Геніша, пруського міністра просвіти, арештовано і прогнано з Вісбадену.

РОБІТНИКИ СКЛИКАЮТЬ КОНФЕРЕНЦІЮ.

БЕРЛІН, 12. лютого. — Депеша з Ессена до "Роте Фане" каже, що на день 4. марта скликає ся конференція рурських вестфалійських робітників. Конференція скликає спеціальний комітет, назначений робітничими радами, якому поручено запросити на конференцію провідні міжнародні робітничі організації, щоби "підняти всі потрібні кроки в інтересі пролетаріату".

До запрошених організацій належать Червоної Інтернаціонал Професійних Союзів, Другий і Третій Інтернаціонали, соціал-демократичні і комуністичні партії і трейд-юнії Франції, Німеччини, Бельгії і Великої Британії.

Французи займають німецьку територію.

БЕРЛІН, 11. лютого. — Наспіші вчора з Діссельдорфу відомості кажуть, що французька війська посувають ся з околиці Ельберфельда і Леннепа в напрямі Радевормвальду.

Забороняли німецьким міністрам приїздити на окуповану територію.

ПАРИЖ, 11. лютого. — Відтепер французько-бельгійські влади в Рурському басейні не будуть впускати членів німецького правительства на окуповану територію. Французький прем'єр Пуанкаре і бельгійський міністр заграничних справ Деспер виговорили тут вчора на конференції коротку ноту в сій справі, яка була счас переслана німецьким амбасадом в Парижі і Брукселі.

Причиною поїздка Куно.

Причиною такої акції Французів була головно недавня поїздка німецького канцлера Куно по окупованій території, яка дуже піддержала на душі німецьке населення. Французи не хочуть, щоби подібні історії більше повторяли ся.

Майнери Рурської області проти Французів.

ЕССЕН, 6. лютого. — Голова юній майнерів в Рурській області оповістив вчора, що його юнія відказалась вести переговори з французькими урядниками в справі страйку майнерів. Він заявив, що майнери не будуть працювати під загрозою багнетів і порадились Французам забирати ся з Рурщини, кажучи, що й так не стануть нічого.

СТРАЙК ВУГЛЕКОПІВ В ЛЬОТАРИНГІ.

ФОРБАХ, Лютарингія, 10-го лютого. — Після розбитя переговорів з працеодавцями 22.000 вуглекопів в північній Лютарингії вийшло в четвер на страйк. В головні страйкові центри піславо військо.

Зеліничники піддержують майнерів.

МЕЦЬ, 6. лютого. — Німецькі зеліничники в долині Саар згодили ся піддержувати страйкуючих майнерів і грозять негайним припиненням зеліничного руху, як би французські влади робили щосьбудь на шкоду майнерів.

ТУРКИ ПРОДОВЖИЛИ УЛЬТИМАТУМ АЛІАНТАМ.

ЛОНДОН, 12. лютого. — Як подає донесення Райтера, Турки пропозиції аліантам новий ультиматум, даючи їм три дні, в яких вони мають забрати зі Смирни свої воєнні кораблі.

Депеша з Парижа до "Таймса" каже, що Турки застерігають собі повну свободу діляни по впливі сих трох днів.

Прибувши зі Смирни до Атен капітан британського корабля розповідає, що Смирна знаходиться тепер під арматами 11 британських, 4 французьких і трох італійських воєнних кораблів.

Італія, так само як і Англія та Франція, займає становище, що Турки не мають права жадати від аліантів, щоби вони забрали зі Смирни свої воєнні кораблі.

Депеша з Валетти на Мальті доносить, що Англія висилає на турецькі води зі своєї атлантійської флотії ще одну флотію воєнних кораблів. Таких флотій буде там тепер п'ять.

Обстають за арештованими в Туреччині комуністами.

МОСКВА, 5. лютого. — Півурядова "Правда" натякає, що приязні відносини між Росією і Туреччиною були б загрожені, як би ангорське правительство стратило арештованих там недавніх комуністів. Під заголовком "Не загаяйте ся за далеко, панове Кемаль і С-ка" часопис предкає, що Туреччина буде потребувати колісї помочі Росії і каже: "Колісї кемалістів будуть переслідувати комуністів, так тої помочі не відстануть, хоч би й плакали".

ПРОГНАЛИ ЛЮДЕНДОРФА.

ВІДЕНЬ, 5. лютого. — Приїзд німецького генерала Людендорфа, бувшого головного шефа німецької армії підчас світової війни, до Клягенфурту, Каринтія, дав почин до грізної боротьби між соціалістичними робітниками і неправильними відділами німецьких націоналістів.

Людендорф прибув до Клягенфурту, щоби виговорити промову на конгресі селян. Коли їхав автомобілем зі стайції, робітники хотіли його стягнути з автомобіля. Окруживши його вони кричали до него: "квівавий пєс", "убійник" і т. п. Людендорф був приневолений вертати і не міг виговорити промови на селянський конгресі. Робітники постягали відтак націоналістичні декорації, якими було прибрано місто, і їх попалили.

Людендорф ледви утік з життям з Австрії.

ВІДЕНЬ, 6. лютого. — Соціалісти трохі що не злізчували генерала Людендорфа, як їхав з Клягенфурту до Відня. На його поїзд виконано напад в Брук, Капфенберг і Вінер Найштадт. В Гецендорф під Віднем славний німецький генерал опустив поїзд під охороною поліції, яка радилась йому їхати негайно до Німеччини. Він ледви мабув завтра рано до Відня, не вступаючи до Відня.

БЕРЛІН, 10. лютого. — Професор Вільгельм Конрад Рентген, винахідник лучів Рентгена, знадних загально як "експрейс", помер в Мініху, столиці Баварії.

ДАЛЬШІ АРЕШТОВАНА КОМУНІСТІВ В ІТАЛІІ.

РИМ, 10. лютого. — В різних частях Італії поліція дальше переводила вчора арештованих комуністичних організаторів.

Між арештованими знаходиться ся Маріо Маріані, один з найвизначніших італійських новелістів. Арештовано також посла Гвідо Віцелі, а його мешканеці і дім його батька перешукано.

В Реджжіо Нель Емілія, столиці провінції Емілія, один арештований робітник мав признати ся, що він діяв на приказ центральної комуністичної організації, якої осідок є в Мілані.

Провідники перугійських фашистів отримали загрожуючі листи, підписані тайним революційним езекутивним комітетом.

Забирають фонди комуністів.

РИМ, 6. лютого. — Наслідком маніфесту Комуністичного Інтернаціоналу, в якому закликає ся робітників світа до поборовання фашизму, італійське правительство наказало арештувати десяткох комуністичних провідників і забрати фонди комуністів.

Вчора сконфісковано 250.000 франків, які найдено в хаті комуніста Бордіні, бувшого члена палати послів.

Депеша з Москви доносила минувшої п'ятниці, що Комуністичний Інтернаціонал і Червоної Інтернаціонал Професійних Союзів видали прокламацію з проголошенням світової війни фашизмами.

"Ми рішили — каже ся в прокламації — піддержувати матеріально, морально і політично діяльність пролетаріату світа в боротьбі проти фашизму і організувати міжнародний фонд для тої цілі".

КРОВАВІ ЗАБУРЕННЯ В СТОЛИЦІ МЕКСИКА.

МІСТО МЕКСИКО, 2. лютого. — З приводу страйку трамваєвих робітників прийшло тут вчора в полудне до кровавих забурень перед робітничим домом. Кажуть, що хтось стріляв на жовірів, яких поставлено на стріжках, і наслідком того зачалась загальна стрілянина. Всі крамниці в центрі міста замкнено і припинено перевозовий рух. Власти вислали сильні розряди війська з наказом стріляти на смерть в разі дальших забурень. Підчас розривів убито 14 осіб, а більше як 40 поранено.

Арештують "червоних" страйкерів.

МІСТО МЕКСИКО, 2. лютого. — В злуці зі страйковими розрухами поліція арештує багато осіб і доси запроторено в арештах 145 "червоних" страйкерів. Військо заняло голловну квартиру юній пекарів і стереже водопровід.

Побили жидівських студентів в Бухарешті.

БУХАРЕШТ, Румунія, 1. лютого. — Підчас розривів, які мали місце минувшої ночі перед королівською палатою з приводу антисемітських демонстрацій студентів, поранено велике число жидівських студентів. Наслідком тої бучі влади замкнули університет до 8. лютого.

3 СОВІТСЬКОЇ РОСІІ.

Нота совітського правительства до Японії.

МОСКВА, 12. лютого. — Сопівська Росія вислала до Японії коротку ноту, в якій просить Японію, щоби захувала міжнародні приписи і дістала дозвіл перед висланем воєнних кораблів до російських портів на Тихим океані.

Надають концесії заграничним підприємцям.

МОСКВА, 2. лютого. — Рада Народних Комісарів підписала угоду, якою надає одній німецькій фірмі право будувати і пускати в рух літаки в Росії, а також концесію на удержування воздушної комунікації зі Швеції через Росію до Персії.

Місяць січень взагалі був свідком многих концесій, удаєних економічною радою. Одна італійська сільсько-господарська кооператива набула концесію на великий простір землі над Доном в сусідстві земель, які виданувано оноді німецькій фірмі Крупа. В Баку надають нафтові концесії для американської фірми Сінклер Ойл Корпорейшен та є вже готово до підпису угоди з Англіянами на концесії в Грузії.

Успіва всіх тих концесій є сприятливі для совітського правительства.

Тутешні совітські провідники говорять, що ті угоди є доказом, що Росія змагає з усім сил до економічної відбудови. Вони кажуть, що поїздка совітського посла Іоффе до Токіо стоїть в злуці з "заходами в цілі створення економічного співділяння між Росією і Японією.

Форд вислає трактори до Радянських Республік.

БЕРЛІН, 2. лютого. — Американська фірма Генрі Форда в Дітроїт, Міш., одержала від радянського правительства концесію на доставу тракторів до Радянських Республік.

Після угоди з радянським правительством Форд зобов'язав ся доставити Радянським Республікам 2.000 тракторів, вартості \$4.000.000. Перший транспорт тракторів знаходиться вже в дорозі до Одеси.

В заміну за се фірма Форда одержить від Радянських Республік ріжні сирі матеріали, які будуть продані в краях західної Європи.

Генрі Форд є одним з перших великих американських капіталістів, який згодив ся дати радянському правительству значний кредит.

Концесія для Американців.

МОСКВА. — Тут оповіщено, що американська фірма Сінклер Ойл Корпорейшен одержала від совітського правительства 36-літню концесію на 1.000 квадратних верств нафтового терену на острові Сахаліні. Між услива контракту вставлено дві замітні точки: перше, що Злучені Держави не долустать ся ніяких ворожих вчинків супроти Росії, а друге, що совітське правительство буде визнає протягом п'ятиох років. Компанія набула також право будувати дві пристані на острові, які будуть власністю і під контролею російського правительства.

Товариші! Відновляйте переплату на "Українські Робітничі Вісті".

ВУДСВОРТ ХОЧЕ, ЩОБИ КАНАДА ЗРЕКЛА СЯ НІМЕЦЬКОГО ВІДШКОДОВАНЯ.

Робітничий посол з центрального Вінніпегу Вудсворт поставив в доміяльнім парламенті резолюцію, щоби Канада зрікла ся всіх претенсій до Німеччини в звязку з воєнним відшкодуванням. Вудсворт заявляє, що се буде в інтересі світового мира.

Експлозія в майні убила 51 людин.

В четвер 8. лютого вибухла в майні Донсмуїр в Комберленд, Б. К., велика експлозія, в якій втратило жите 51 людини. До п'ятици витягнуто 25 трупів, з того 14 білих і 11 Хінців.

Демонстрація безробітних у віденській парляменті.

ВІДЕНЬ, 5. лютого. — В суботу прийшло у віденським парламенті до фізичної боротьби між християнськими соціалістами і соціалдемократами, коли послідні впровадили на галерію 200 безробітних, які своїми окликами: "Ми голодні, домагаємо ся хліба!", переривали наради парляменту. Предсідатель парламенту був приневолений на кілька годин здержати сесію.

МОНТЕВІДЕО, 3. лютого.

В провінції Ріо Гранде до Сулу (в Бразилії) революційні заворушення приривають широкі розміри.

Богато міст, як Крузалта і Пальмейра, перейшли під контроль повстанців, які усунули місцеві і стейтові влади.

УВАГА! - НОВІСТЬ СЕЗОНУ - УВАГА!

Драматично-Співацький Кругок Укр. Робітничого Дому

відіграє

В СУБОТУ, 17. ЛЮТОГО, В УКР. РОБ. ДОМІ

знамениту пєсу в 4-ох діях В. Винниченка п. н.:

Чорна Пантера і Білий Медвідь

Штука грана з великим успіхом українськими театрами в Галичині і на Україні. Грана також в Москві, Празі, Відні, а в сім сезони грають її в Берліні на німецькій мові. Кругок від довшого часу робить всякі старання, щоби сю штуку виставити як найліпше. Не пропустіть нагоди побачити сю надзвичайно чудову штуку, котра виставляється пораз перший на сцені Укр. Дому в Вінніпегу. Приходить самі і кличте друзів.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 і 27 ЦЕНТІВ (включаючи воєнну таксу).

ЗАХОДОМ ЛІГИ МОЛОДИХ РОБІТНИКІВ В ВІННІПЕГУ

відбудеть ся

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 18-ГО ЛЮТОГО

В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

КОНЦЕРТ

Програма концерту буде проголошена в слідуючій числі "Укр. Роб. Вістий".